

Guía Docente			
Datos Identificativos			2022/23
Asignatura (*)	Literatura Española dos Séculos XX e XXI	Código	613G01040
Titulación	Grao en Español: Estudios Lingüísticos e Literarios		
Descriptores			
Ciclo	Período	Curso	Tipo
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria
Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Letras		
Coordinación	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es
Profesorado	Pena Sueiro, Nieves	Correo electrónico	nieves.pena.sueiro@udc.es
Web			
Descripción xeral	Estudo dos autores/obras/períodos/movimentos literarios más significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.		

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e valorar críticamente os autores/obras/períodos/movimientos literarios más significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI, atendendo a unha perspectiva crítica histórico-social.		A1	B1
		A2	B3
		A5	B5
		A11	B6
		A15	B7
		A16	B10
		A17	
Coñecer e valorar críticamente os autores/obras/períodos/movimientos literarios más significativos/representativos da literatura española dos séculos XX e XXI.		A1	B1
		A2	B3
		A11	
		A15	
		A16	

Ser capaz de realizar un comentario dun texto de literatura contemporánea, inseríndoo no seu marco histórico-literario e cultural.	A1 A11 A15 A16	B5 B7 B10	C6
--	-------------------------	-----------------	----

Contidos		
Temas	Subtemas	
1. Introducción.	Contexto histórico-literario. Cronología de la historia de la literatura en los siglos XX y XXI.	
La literatura de principios del siglo XX	Panorama general de los principales autores y obras de principios del siglo XX. Selección de fragmentos representativos de obras de narrativa, teatro, poesía y ensayo.	
Vanguardias y 27	Lectura, análisis y estudio de la poesía del grupo poético del 27	
La literatura en el entorno de la Guerra Civil	Estudio de los principales autores y obras - Teatro: La labor didáctica de las Misiones pedagógicas La casa de Bernarda Alba - Narrativa: panorama general y estudio de La colmena - La poesía: Lectura y análisis de la poesía de los años 50.	
La literatura desde los años 60 a la actualidad	Estudio de los principales autores y obras - Teatro: Lectura y análisis de Historia de una escalera - Narrativa: nuevas tendencias. Lectura y análisis de microrrelatos. - La poesía: Lectura y análisis de poemas de poesía española reciente.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A5 A11 B5 B6 B7 B10	2	29	31
Lecturas	A2 A15 A16 A17 C6	1	30	31
Obradoiro	B1 B3 B6	30	10	40
Sesión maxistral	A1 B7 C6	21	24	45
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Proba mixta	Haberá unha proba mixta (ou exame final) sobre diversos aspectos (autores, obras, movimentos, etc) da materia obxecto de estudo
Lecturas	É preceptivo ler as lecturas obligatorias, polas edicións recomendadas, para as datas marcadas e sempre con antelación á impartición do tema no que se explica a lectura.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades sobre diferentes aspectos do programa baixo a supervisión do profesor
Sesión maxistral	O profesor explicará os fundamentos teórico-prácticos obxecto de estudio da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	O alumno acudirá periódicamente a tutorías para aclarar dubidas sobre os temas suscitados nas aulas.

Avaliación				
Metodoloxías	Competencias	Descripción		Cualificación
Proba mixta	A1 A5 A11 B5 B6 B7 B10	Valoraranse os coñecementos sobre a materia, a capacidade para inserilos nun marco mais amplio así coma o pensamento crítico.		50
Obradoiro	B1 B3 B6	Valorarase a capacidade crítica dos estudiantes mediante diversos exercicios prácticos: análise e comentario de textos, elaboración de reseñas, etc. Será necesario entregar unha reseña e un comentario de texto nas datas establecidas ao comenzar a asignatura.		50

Observacións avaliación
1. Non se admitirá ningunha tarefa entregada fóra de prazo.
2. Calquera falta de honestidade académica (plaxio, utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a procedencia, copia en exercicios ou traballos, ou outras variables destas características) será penalizada coa anulación total da actividade de que se trate.
3. Será necesario obter un mínimo de 4 puntos (sobre 10) en cada unha das metodoloxías de avaliação para superar a materia.
5. O alumnado que teña que superar a materia en segunda oportunidade, recuperará só as actividades suspensas. O profesor proporcionará as indicacións oportunas sobre as características dos exercicios a través do Campus Virtual, indicando as datas e procedementos de entrega, para que o alumnado organice as tarefas para a segunda oportunidade.
6. A materia poderá adaptarse ao alumnado que requira a adopción de medidas destinadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionadas coa saúde mental). Se é o caso, deberán dirixirse aos servizos dispoñibles na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados con anterioridade a cada cuatrimestre, coa Unidade de Atención á Diversidade (https://www.udc.es/en/cufie). /ADI/alumnos de apoio/; no seu defecto, co Titor ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte correo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).
7. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso de estudiantes Erasmus e de convenios internacionais, é B2 de acordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas.
Estudiantes con exención académica de exención de asistencia
Os procedementos de avaliação e porcentaxes serán os mesmos que para o resto do alumnado, pero adaptaranse os materiais e/ou procedementos e prazos de entrega para que o alumno poida seguir a materia. O profesorado porá a disposición deste alumnado tanto as instrucións para a súa realización como os procedementos de entrega a través da plataforma Moodle.
As tutorías organizaranse por correo electrónico e terán lugar no momento adecuado tanto para o alumnado como para o profesorado.
Oportunidade extraordinaria de decembro
Os alumnos que poidan presentarse ao exame da materia na convocatoria extraordinaria de decembro serán avaliados mediante a realización dun exame que suporá o 100% da nota
a.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Obras de lectura obligatoria:Federico García Lorca, La casa de Bernarda Alba, ed. de Francisca Vilches, Madrid, Cátedra, 2005.Antonio Buero Vallejo, Historia de una escalera, Madrid, Austral, 2000.J. Sanchís Sinisterra, ¡Ay, Carmela!, ed. M. Aznar, Madrid, Cátedra, 2011.Antología del grupo poético del 27, ed. de Gaos y Sahagún, Madrid, Cátedra, 1982. Selección de poesía facilitada por la profesora (la selección se ha establecido a partir de las antologías siguientes: Antología de la poesía española (1939-1975), José Enrique Martínez, Madrid, Castalia Didáctica, 1989 y de Poesía española reciente (1980-2000), ed. de Cano Ballesta, Madrid, Cátedra, 2005).Camilo José Cela, La Colmena, ed. Urrutia, Madrid Cátedra, 1988.Antología del microrrelato español (1906-2011): el cuarto género narrativo, Madrid, Cátedra, 2012. Bibliografía básica Debicki, A. P., Historia de la poesía española del siglo XX. Desde la modernidad hasta el presente, Madrid, Gredos, 1997.Huerta Calvo, J., Historia del teatro español, T.II, Gredos, 2003.Mainer, J. C., Historia de la literatura española 6. Modernidad y nacionalismo, Barcelona, Crítica, 2010.Pozuelo Yvancos, J. M., Ventanas de la ficción: narrativa hispánica siglos XX y XXI, Barcelona, Península, 2004.Rico, F. (ed.), Historia crítica de la literatura española. Época contemporánea, Tomos 7, 7/1, 8, 8/1, 9, 9/1, Barcelona, Crítica, 1978-2000.

Bibliografía complementaria	Barrero Pérez, Óscar, Historia de la literatura española contemporánea (1939-1990). Madrid, Istmo, 1992. Alarcón Sierra, Rafael, Valores simbolistas en la literatura española del primer tercio del siglo XX. Alicante, Universidad de Alicante, 2002. Hernández Hernández, Dario, El microrrelato en la literatura española. Orígenes históricos, modernismo y vanguardia, La Laguna, Servicio de Publicaciones, 2013.
-----------------------------	--

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías